

2711 P

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԷՆ-ՔՆՆԵՐԻ ՀԱՒԱՔԱԾՈՒ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԳԱՐԼԱՄԵՆՏԻ

1919

ՆՈՅՄԲԵՐԻ 14 ԵՐԵՒԱՆ

№ 3

Յ Ա Ն Կ.

- 24. Սենատին և Գաղաատանական Պալատին վերաբերող օրէնքի լրացման մասին.
- 25. Երեւան քաղաքում բնակարանների գրաւման մասին.
- 26. Բնակարանների գրաւման օրէնքի փոխուխտն և լրացման մասին.
- 27. Բնակարաններ գրաւող կառնիկ համար 55-000 ռ. վարկ բանալու մասին.
- 28. Զինվածուղի օրէնքի մասնաձևափոխութեան երկարացնելու մասին.
- 29. Ալեքսանդրապոլի Ասեւաբաժանի գործի ծառայողներին նպաստ տալու համար 57-956 ռ. 50 կ. վարկ բանալու մասին.
- 30. Ալեքսանդրապոլի Հրանժապին արհեստանոցների կանաւորման համար 2-172-000 ռ. վարկ բանալու մասին.
- 31. Միջնակարգ գործողների ազգայնացման պատճառով ձեռնալուծ պաշտօնեաների համար առհաշիւ 150-000 ռ. վարկ բանալու մասին.
- 32. Պարլամենտի գրադարան հիմնելու համար 50-000 ռ. վարկ բանալու մասին.
- 33. Պարլամենտի նախագահութեանը անակնկալ ծախքերի համար 20-000 ռ. միանուող վարկ բանալու մասին.
- 34. Հարստանի Կօօպերատիւների միութեանը 5 000.000 ռ պարտք տալու մասին.

Օ Ր Է Ն Ք

24. Սենատին և Գաղաատանական Պալատին վերաբերող օրէնքի լրացման մասին.

Հաստատուած է 1919 թ. Սեպտեմբերի 26-ին.

Քրէական Դատաւարութեան կանոնադրութեան 1267-րդ յօդուածը վերացնել:

Փոխ նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակոբեան

1919 թ. Սեպտեմբերի 29
Երեւան:

14252

Handwritten notes on the right side of the page:

- 2711 P
- 3x3 = 100
- 5x5 = 6+6 = 7x7 = 8x8 = 168
- Various illegible scribbles and signatures.

Օ Ր Է Ն Ք

25. Երևան քաղաքի բնակարանների գրաւման մասին.

Հաստատւած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 3-ին

Ի փոփոխումն Նախարարական Խորհրդի 1919 թ. յուլիսի 3-ին ընդունած օրէնքի՝ «Պաշտօնական անձանց և պետական հիմնարկութիւնների համար Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքներում բնակարաններ և կացարաններ բռնագրաւելու կանոնների և բռնագրաւային յանձնաժողովներ կազմելու մասին»՝ Հայաստանի Պարլամենտը՝ սոյն օրէնքի հրատարակութեան օրից սկսած մինչև 1920 թ. սահմանում է հետևեալ կանոնները՝

Յօդ. 1. Երևան քաղաքում բնակարանների և կացարանների գրաւման գործը վարում է բնակարաններ գրաւող յատուկ կոմիտէն, բաղկացած նախագահից և երկու անդամներից: Կոմիտէն ղեկավարելու է ներկայ կանոններով. նրա գործունէութեան օրինականութեան վրայ հսկում է Ներքին Գործոց Նախարարը:

Ծանօթ. Նախագահին նշանակում է Ներքին Գործոց Նախարարը, անդամներից մէկին՝ Զօրական Նախարարը, իսկ միւսին՝ Երևանի Քաղաքային Խորհուրդը:

Յօդ. 2. Բնակարանների և կացարանների գրաւումը կատարւում է Պարլամենտի անդամների, պետական և հասարակական հիմնարկութիւնների, պետական պաշտօնեաների և այլ պետութեանց ներկայացուցիչների համար:

Յօդ. 3. Այլ պետութեանց ներկայացուցիչների, Պարլամենտի անդամների և պետական հիմնարկութիւնների համար ամբողջ շէնքեր և բնակարաններ կամ կացարաններ գրաւելու գէպքում կոմիտէն յատկացնում է անատէրերին և բնակարանատէրերին բնակարաններ կամ կացարաններ համաձայն սոյն կանոնների:

Յօդ. 4. Գրաւման ենթարկւած բնակարանների և կացարանների կահ-կարասիքը գրաւման ենթակայ չէ, բացի այն գէպքերից, երբ այդ կահ-կարասիքը հարկաւոր է այլ պետութեանց ներկայացուցիչների կարիքների համար:

Յօդ. 5. Գրաւման կոմիտէն ցուցակագրում է գրաւելիք բնակարաններն ու առանձին սենեակները, հաշւի է առնում և ըստ հարկի բաշխումը կատարում:

Յօդ. 6. Տնատէրերն ու բնակարանատէրերը պարտաւոր են կո-

միտէին կամ նրա ներկայացուցիչներին ճշգրիտ հաղորդել պահանջւած բոլոր տեղեկութիւնները:

Յօդ. 7. Գրաւման ենթարկւած բնակարանների կամ սենեակների վարձի քանակը որոշում է կոմիտէն համաձայն «Սահմանային գների» օրէնքի 3—8 յօդ.: Կոմիտէի շայն որոշումների գէժ կարելի է բողոքել հաշտարար դատաւորին:

Յօդ. 8. Երկու շաբաթից աւելի արձակուրդով կամ պաշտօնական գործով քաղաքից հեռացող պաշտօնական անձանց բնակարանները պահւում են նրանց համար, եթէ նրանք այդ մասին նախապէս յայտնել են կոմիտէին, ներկայացնելով արձակուրդի կամ պաշտօնական ուղևորութեան վկայականի պատճէնը:

Յօդ. 9. Քաղաքացիները պարտաւոր են անյապաղ կատարել կոմիտէի կարգադրութիւնները բնակարանների գրաւման մասին:

Յօդ. 10. Միլիցիան և համապատասխան վարչութիւնը պարտաւոր են անյապաղ իրագործել կոմիտէի կարգադրութիւնները բոլոր քաղաքացիների նկատմամբ անխտիր:

Յօդ. 11. Կոմիտէն ունի իր գրասենեակը՝ ծառայողների կազմով:

Յօդ. 12. Կոմիտէն իրաւունք ունի սոյն օրէնքի գէժ մեղանշաններին վարչական եղանակով բանտարկելու մինչև 3 ամիս կամ առգանելու մինչև 10.000 բուրի:

Յօդ. 13. Բնակարանները բաշխելիս կոմիտէն առաջնորդւում է հետևեալ կանոններով. ա) մինչև 5 տարեկան երեխաները հաշւի չեն առնւում. 5—12 տարեկանները՝ երկուսը հաշւում են մի հոգի. բ) Մենակ ապրող իւրաքանչիւր անձին յատկացւում է մէկ սենեակ. գ) Երկու սենեակի իրաւունք ունեն 2—3 հոգուց բաղկացած ընտանիքները. դ) 3 սենեակի՝ 4—5 հոգուց բաղկացած ընտանիքները. ե) 4 սենեակի՝ 6—7 հոգուց բաղկացած ընտանիքները, զ) 5 սենեակի՝ 7 անդամից աւելի ունեցող ընտանիքները:

Ծանօթ. Ընտանիքի անդամ է համարւում նաև ընտանիքում ապրող սպասաւորը:

Յօդ. 14. Բժիշկները և ատամնաբոյժները յօդ. 13-րդում յիշատակւած քանակից գոտ իրաւունք ունեն ունենալու նաև մի առանձնատենեակ:

Յօդ. 15. Պետական և հասարակական հիմնարկութիւնների բնակարաններն ու կացարաններն ենթարկւում են կոմիտէի վերստուգման, աւելարդ սենեակները ենթակայ են գրաւման:

Յօդ. 16. Կոմիտէի սոյն օրէնքը խախտող գործողութիւնների գէժ եղած բողոքներն ենթակայ են Երևանի շրջանային Դատարանի

վարչական բաժնին, որը իր վճիռը կայացնելու է 3 օրից ոչ ուշ:
Յօդ. 17. Կոմիտէի բոլոր ծախքերը նախահաշւի սահմաններում հոգացւում են պետական գանձարանից:

Յօդ. 18. Սոյն օրէնքն իր ոյժի մէջ է մտնում հրատարակման օրից:

Ծանօթ. Պարլամենտի նախագահութեան յանձնարարւում է սոյն օրէնքը հրատարակել հաստատուելուց անմիջապէս յետոյ:

Յօդ. 19. Բնակարանների բռնագրւուման 1919 թ. յուլիսի 3-ի օրէնքի այն յօդւածները, որոնք վերաբերւում են Երևան քաղաքին և այն բոլոր մարմինները, որոնք վարում են Երևան քաղաքում բնակարանների գրւուման գործը, սոյն օրէնքի հրատարակումով վերացւում են:

Փոխ-նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակովբեան

1919 թ. 7 Հոկտեմբերի
Երևան:

Օ Ր Է Ն Ք

26. Բնակարանների գրւուման 1919 թ. Հոկտեմբերի 3-ի օրէնքի փոփոխման և լրացման մասին.

Հաստատւած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 28-ին.

Ի փոփոխումն և ի լրացումն «Երևան քաղաքում բնակարանների գրւուման մասին» 1919 թ. Հոկտեմբերի 3-ի օրէնքի՝ հաստատել.

Յիշեալ օրէնքի յօդ. 13-ի ծանօթութիւնը փոխել այսպէս.

Ընտանիքում ապրող բոլոր սպասաւորներին՝ անկախ նրանց թւից՝ համարել նոյն ընտանիքի մի անդամ.

Յօդ. 16-ը փոխել այսպէս.

Կոմիտէի որոշման դէմ բողոքողը կամ նրա հաւատարմատարը բողոքը ներկայացնում են անձամբ Շրջանային դատարանի վարչական բաժնին, ներկայացնելով բոլոր ապացոյցները բողոքի հետ միասին, կամ ոչ ուշ քան դատարանի առաջին նիստը:

Բողոքը ներկայացւում է կոմիտէի որոշումը յայտարարելուց յետոյ 24 ժամւայ ընթացքում:

Դատարանի նիստի օրւայ մասին յայտնւում է բողոքողին կամ նրա հաւատարմատարին բողոքագիրը ներկայացնելու ժամանակ:

Վկաներին դատարան բերւում է ինքը բողոքողը:

Շրջանային դատարանը իր որոշումը տալիս է երկու օրւայ

ընթացքում. այդ որոշումը վերջնական է և նրա դէմ չի կարելի բողոքել վճռաբեկ ատեանին:

Հոկտեմբերի 3-ի օրէնքին աւելացնել.

Յօդ. 20.

Կոմիտէի անդամների բացակայութեան դէպքում նախագահի որոշումները համարւում են օրինական այն հարցերի նկատմամբ, որոնք մտած են անդամներին գրաւոր կերպով ծանուցւած օրակարգի մէջ:

Փոխ նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան

Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 28
Երևան:

Օ Ր Է Ն Ք

27. Ներքին գործերի նախարարին Երևանում բնակարաններ գրաւող կոմիտէի համար 35,000 ռ. վարկ բանալու մասին.

Հաստատւած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 3-ին.

Բանալ ներքին գործերի նախարարին երեսուն և հինգ հազար բութլու վարկ՝ Երևանում բնակարաններ գրաւող կոմիտէի կարիքները հոգալու համար մինչև 31-ն Դեկտեմբերի 1919 թ. համաձայն սոյն նախահաշւի՝—

Ծախքեր	Քանի հոգի	Ամսական հիմնական ոտճիկը	Ամսական յաւելումը	Ընդամենը 3 ամս.
Կոմիտէի նախագահ	1	2.000	2.000	12.000
Գործավարներ	2	1.500	1.500	18.000
Դիւանական և գրւուման	—	—	—	5.000

Ընդամենը 35.000 բութլի

Փոխ նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան

Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 3
Երևան:

Օ Ր Է Ն Ք

28. Յուլիսի 29-ի զինաժողովի օրէնքի գործադրութեան ժամանակամիջոցը մի ամսով երկարացնելու մասին.

Հաստատուած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 3-ին.

Երկարացնել յուլիսի 29-ի զինաժողովի օրէնքի գործադրութեան և կոմիտարի լիազօրութիւնների ժամանակամիջոցը սեպտեմբերի 1-ից մինչև 30-ը:

Փոխ-Նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տ. Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 4-ին:
Երևան.

Օ Ր Է Ն Ք

29. Ալէքսանդրապօլի Առևտրական դպրոցի ծառայողներին նպաստ տալու համար Հանրային կրթութեան և Արւեստի Նախարարին 37.936 ռ. 30 կ. վարկ բանալու մասին.

Հաստատուած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 7-ին.

Բանալ Հանրային կրթութեան և Արւեստի Նախարարի անունով վարկ Ալէքսանդրապօլի Առևտրական ութ գոտարանեայ դպրոցի ծառայողներին Մայիս և Յունիս ամիսների յաւելումներն և Ապրիլի կրկնառճիկը տալու համար երեսուէն և եօթ հազար ինն հարիւր երեսուէն և վեց բուրջու 30 կոպ.:

Փոխ-Նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տ. Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 8:
Երևան.

Օ Ր Է Ն Ք

30. Ալէքսանդրապօլի Հրանօթային արհեստանոցների

կահաւորման համար 2.172.000 ռ. վարկ բանալու մասին.

Հաստատուած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 7-ին.

Բանալ Զօրական Նախարարին երկու միլիօն հարիւր եօթանասուն և երկու հազար բուրջու վարկ Ալէքսանդրապօլի Հրանօթային արհեստանոցների կահաւորման ու կազմակերպման համար:

Փոխ-Նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տ. Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 8:
Երևան.

Օ Ր Է Ն Ք

31. Միջնակարգ դպրոցների ազգայնացման պատճառով հեռացւած պաշտօնեաների համար Հանրային կրթութեան և Արւեստի Նախարարին առհաշիւ 150.000 ռ. վարկ բանալու մասին.

Հաստատուած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 7-ին.

1. Միջնակարգ դպրոցների ազգայնացման և դասարանական վերակացուների պաշտօնի վերացման հետեանքով այն անձանց, որ անկարող են շարունակել իրենց պաշտօնավարութիւնը նոր պայմաններում, գոհացնել ըստ յունիսի 5-ի «Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիական մասի պետական հիմնարկութիւնների վերացման, փոփոխման կամ ազգայնացման պատճառով մնում են շտաբից դուրս» օրէնքի տրամադրութեան:

2. Յունիսի 5-ի օրէնքի յ. 4.-ը շտարածել այն այլազգի անձանց վրայ, որ ցանկութիւն են յայտնում թողնել Հայաստանի սահմանները:

3. Լիկվիդացիան գումարը հաշել՝ նոր շտաբներով պաշտօնեաներին արձախւած համարելով սոյն թւի սեպտեմբերի 1-ից:

4. Հանրային կրթութեան և Արւեստի Նախարարի անունով բանալ առհաշիւ հարիւր յիսուն հազար բուրջու վարկ լիկվիդացիան գումարը տալու համար:

Փոխ-Նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տ. Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 8:
Երևան:

Օ Ր Է Ն Ք

32. Պարլամենտի գրադարան հիմնելու համար 50,000 ռ. վարկ բանալու մասին.

Հաստատւած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 16-ին.

Բանալ Պարլամենտի նախագահութեան անունով յիշուն հա-
զար ըուբլու վարկ Պարլամենտի գրադարան հիմնելու համար:

Փոխ նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 17:
Երևան.

Օ Ր Է Ն Ք

33. Պարլամենտի նախագահութեանը Պարլամենտի
անակնկալ ծախքերի համար 20,000 ըուբլի միա-
նւագ վարկ բանալու մասին.

Հաստատւած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 17-ին.

Բանալ միանւագ վարկ Պարլամենտի նախագահութեանը՝ Պար-
լամենտի նախահաշուով չընախատեսուած անակնկալ ծախքերի համար
քսան հազար ըուբլի:

Փոխ նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 18:
Երևան:

Օ Ր Է Ն Ք

34. Հայաստանի Կօօպերատիւնների միութեանը
5,000,000 ըուբլի պարտք տալու մասին:

Հաստատւած է 1919 թ. Հոկտեմբերի 17-ին.

Բանալ Ֆինանսների նախարարի անունով հինգ միլիօն ըուբլու
վարկ պարտք տալու Հայաստանի Կօօպերատիւնների Միութեանը մի
տարի ժամանակով և վեց տոկոսով:

Փոխ-նախագահ Պարլամենտի՝ Ս. Տիգրանեան
Աւագ քարտուղար՝ Յ. Տէր Յակովբեան

1919 թ. Հոկտեմբերի 18:
Երևան:

Ելեկտրաւարձ տպարան Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի.

